

[Ministeren for Grønland.]

særlig takker jeg den grønlandske repræsentant, det ærede medlem hr. Elias Lauf, for hans varme anbefaling af lovforslaget. At det ærede medlem hr. Elias Lauf peger på andre områder, der også trænger til ophjælpning, er kun naturligt, når man kender forholdene i Grønland så godt, som det ærede medlem gør det.

Der er fremdraget en række efter min opfattelse både mere og mindre vigtige ting under debatten, og det ville vel ikke være rimeligt at forlange, at jeg her skulle komme ind på dem alle. Der er vel så meget mindre grund til det, som jeg forstår, at lovforslaget vil blive henvist til et udvalg, hvilket også efter min opfattelse vil være rimeligt og naturligt. Der vil jo være mulighed for at drøfte både, hvad der har været nævnt under debatten i dag, og hvad der yderligere måtte være ønske om at få fremdraget.

Til det ærede medlem hr. From, som så stærkt fremhævede, at det var et gode, at dette lovforslag nu var kommet til behandling her i salen, og at jeg burde takke oppositionen derfor, da den havde foranlediget det, vil jeg gerne sige, at jeg ikke tror, jeg kan strække mig så vidt, som det ærede medlem ønsker, for sagen ligger nu ikke så enkelt. Det er ikke rigtigt, at dette forslag har været i finansudvalget. Det, der har været i finansudvalget, var en bevilling til en foreløbig planlægning af det, der skal ske i henhold til dette forslag, og der har været forskellige opfattelser inden for regeringen — det kan jeg godt sige uden at røbe nogen hemmelighed — om, hvorvidt man burde gå til finansudvalget med dette forslag, eller om man burde forelægge det her i salen; men til syvende og sidst er det dog efter min indstilling endt med, at den samlede regering mente, det var rigtigt at forelægge sagen i det høje ting og ikke i finansudvalget. Det er altså i sidste instans regeringen, der har æren af, at lovforslaget er kommet til behandling her i salen. Jeg har hele tiden ment, at spørgsmål af denne karakter burde behandles her i salen, og det er der altså nu lejlighed til. Jeg vil også gerne, for at der ikke skal opstå nogen misforståelse, sige, at afgørelsen af dette spørgsmål ikke har nogen forbindelse med den debat, der blev ført her

for en måneds tid siden, tror jeg det var, vedrørende behandling i finansudvalget eller behandling her i salen af undervisningsministerens forslag.

Det ærede medlem hr. From var inde på, at dette forslag måske burde være kommet noget tidligere. Jeg kan i og for sig ikke være uenig med det ærede medlem i, at det måske ville have været udmærket, men det ærede medlem må ikke glemme, at forudsætningerne, synes jeg i hvert fald, for at fremsætte et sådant forslag var, at man var kommet et stykke vej med hensyn til løsningen af bl. a. boligproblemet. Formålet med boligbyggeriet har været at koncentrere flere mennesker på de steder, hvor vi nu skal bygge disse anlæg op, og før vi havde en sådan koncentration af befolkningen, var det vanskeligt at gennemføre dette program. Dertil kommer også, at opbygningen af sygehusvæsenet i Grønland var meget nødvendig og vel nok måtte gå forud for erhvervsforanstaltninger, og det samme gælder skolevæsenet. Jeg tror altså, at den rækkefølge, reformerne har haft i Grønland, slet ikke har været så meget gal. Alligevel kan man imidlertid altid diskutere, om et sådant forslag burde være kommet et år før eller senere. Nu er det her i hvert fald, og jeg håber, at forslaget, selv om det skal i udvalg, kan få en ret hurtig behandling, sådan at loven kan blive en realitet, i hvert fald inden vi skal til at begynde deroppe i den kommende sommer.

Det ærede medlem hr. From spurgte mig direkte, hvordan det kunne være, at der ikke var planlagt fiskemelsfabrikker i Jakobs-havn og Christianshåb, dér hvor vi først skal begynde med anlæggene. Det skyldes simpelt hen, at vi ikke mener, at forudsætningerne for at bygge fiskemelsfabrikker disse to steder er til stede. Vi skal først og fremmest beskæftige os med rejefangst på disse steder, og det er meningen, at vi også vil producere rejemel. Det er en ganske enkel produktion, som ikke kræver noget stort apparat, og der vil altså blive truffet sådanne foranstaltninger, at man kan producere rejemel. De andre fiskeforekomster på disse steder er så små, at der ikke er basis for at bygge fiskemelsfabrikker.

Det ærede medlem spurgte mig, om der var tilstrækkelig arbejdskraft til de ny